

Становище
От проф.дбн Яна Илиева Топалова
Биологически факултет на СУ „Св. Климент Охридски”

Относно: Дисертационния труд на Емил Веселинов Борисов, „Фауна и морфология на хелминти по аквариумни риби в България”

за присъждане на образователната и научна степен „Доктор” по професионално направление 4.3. Биологически науки, научна специалност 01.06.11. Хидробиология /Ихтиология/

Представеният ми за становище дисертационен труд по **обем, цел и задачи, резултати, обсъждане и изводи** отговаря на изискванията за този род дисертационни трудове. **Уводът** е целенасочен, а литературният обзор засяга широк кръг проблеми относно изследванията върху хелминтофауната на риби, внесени от други страни, уловени от естествени хабитати, на риби внесени от други страни, отглеждани във ферми за аквариумни риби, на риби отглеждани и развъждани в България..

Целта е формулирана ясно – да се проучи хелминтофауната на най-популярните аквариумни риби, отглеждани в България.

Въз основа на целта са формулирани **5 задачи**, които поставят непосредствено необходимостта от усвояването на адекватен **методичен арсенал** – хелминтологични специализирани аутопсии, видова идентификация на рибите по морфологични критерии, изготвяне на препарати от екто- и ендохелминти, специализирана лабораторна обработка на паразитологичния материал, сравнителен анализ на паразитите. Веднага става ясно, че методичният арсенал е подходящ за избраната тематика, приложим е в практиката и дава възможност за получаване на необходимите научни резултати. Аутопсирани са 390 екземпляра риби, принадлежащи към 16 вида и 6 семейства. От всеки вид са изследвани между 20 и 30 екземпляра.

Най-съществената част от дисертационния труд е разделът **„Резултати и обсъждане”**, който включва богат и адекватен илюстративен материал. Резултатите са систематизирани в три раздела: систематична част, в която се представят данни за 31 вида паразитни червеи, статистически тестове за различаване на паразити – моногенени със сходни таксономични белези и отдиференциране на четири таксономични белега – подходящи за надеждна диференциация, раздел представящ данни за параметрите на хелминтните инвазии в изследваните видове гостоприемници. Веднага искам да подчертая, че резултатите имат важен **научно-приложен** характер за развитието на аквариумния бизнес и наука в България.

В самия край на дисертационния труд е оформен раздел „Обобщения и изводи“, която точно съответства по съдържание на получените резултати.

Формулирани са и 6 приносни момента. Те могат да се обобщят като: за първи път в България е проведено хелминтологично изследване на аквариумни риби, направен е анализ на опаразитеността по най-популярните гостоприемници, за първи път са открити и анализирани паразитите *G. nemdchilii* и *U.vaginoclaustum*.

Имам **препоръки** към работата на докторанта. Да бъде по-активен в бъдеще в публикуването на получените резултати и в съобщаването им на научни форуми, където може допълнително да провокира интереса към тези важни от приложна гледна точка изследвания.

По дисертационния труд има **2 публикации**, които са под печат в българското списание с импакт фактор – Journal of Agricultural Science. И в двете публикации докторантът е на първо място, което показва, че изследванията изцяло са негово дело и три съобщения на научни форуми.

Имам и **лични впечатления** от Емил Борисов като докторант в катедрата по Обща и приложна хидробиология. Той самостоятелно извървя дълъг път на развитие като изследовател и специалист, който прилага вече успешно усвоените знания и умения в професионалната си кариера. Освен научните и приложни достойнства на дисертационния труд считам, че Емил Борисов притежава качества, с които професионалната гилдия може да се гордее – изобретателен, упорит, преследва поставените цели, конструктивен и лоялен партньор. Като достойнство на неговата работа е това е, че той реално сам спонсорира направените изследвания. Считам, че придобиването на образователната и научна степен „доктор” е заслужено, логически обвързано с научното и творческото израстване на Емил Борисов в областта на ихтиологията и на болестите по аквариумните риби.

Заключение:

На базата на кратко посочените методологични и научно-приложни приноси, съдържащи се в дисертационния труд, и резултатите от проведеното му обсъждане, считам, че той отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение. Докторантът е добил необходимия научно-изследователски опит, овладял е подходящи за конкретната област методи, получил и дискутирал адекватно приложно-научни резултати в областта на паразитите по аквариумните риби и понастоящем ги прилага в практиката. По моя оценка той напълно заслужава да му бъде присъдена образователната и научна степен „Доктор”

